

Toimielin	Kymen jätelautakunta
Hyväksymispäivämäärä ja pykälä	20.2.2025
Vastuuhenkilö	Katja Kangas

Selonteko sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämisestä vuodelta 2024

Kuvaus sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämisestä

Kymen jätelautakunta toimi vuonna 2024 kymmenen kunnan alueellisena jätehuoltoviranomaisena, jonka isäntäkunta on Kouvola. Jätelautakunnan sisäisestä valvonnasta vastaa jätehuoltopäällikkö. Kymen jätelautakunta kuuluu Tekniikka ja ympäristö -toimialaan ja Yhdyskuntatekniikan palveluun. Palveluyksikön nimi on Alueellinen jätehuolto. Yksikössä työskenteli jätehuoltopäällikön lisäksi vakituisesti Kymen jätelautakunnan suunnittelija, rekisterivastaava sekä toimistosihteeri. Lisäksi vuonna 2024 jätelautakunnalla oli elokuun loppuun saakka määräaikainen työntekijä. Hallintosihteeripalvelut jätelautakunnan kokousten osalta saadaan hallintopalveluista.

Jätehuoltoviranomaisen tehtävät ovat jätelain mukaisia. Jätehuoltopäällikkö ja Kymen jätelautakunnan suunnittelija toimivat virkavastuulla. Virkavastuu koskee myös jätelautakunnan jäseniä. Jätelautakunta noudattaa toiminnassaan Kouvolan kaupungin hallintosääntöä. Lautakunnan toimintaa ohjaa myös lautakuntasopimus. Lautakuntasopimus uusittiin loppuvuodesta, koska Pertunmaan kunta liittyi Mäntyharjuun 1.1.2025.

Jätelautakunnalla on työkalunaan jätelain lisäksi sen nojalla annetut Kymen jätelautakunnan jätehuoltomääräykset ja jätemaksutaksa, jotka ohjaavat esim. viranhaltijapäätösten tekoa ja tuovat tasapuolisuutta asiakaspalveluun. Jätelautakunta on päättänyt myös perusteista jätehuoltomääräyksistä poikkeamiseksi. Näitä perusteita noudatetaan viranhaltijapäätösten valmistelussa. Päätökset viedään päätöstyypeittäin ja kunnittain lukumäärätasolla tiedoksi lautakunnan kokouksiin eli ei yksittäisinä päätöksinä niiden suuren määrän ja säännönmukaisuuden vuoksi.

Toiminnassa on melko vakiintuneet prosessit ja mm. hakemusten käsittelystä on tehty prosessikuvaus. Toiminnassa on panostettu vuonna 2024 jätelain ja jätehuoltomääräysten täytäntöönpanoon sekä loppuvuonna myös jätehuoltomääräysten muutoksen valmisteluun. Jätehuoltomääräysten muutoksen yksi tavoitteista on sujuvoittaa joiden hakemusten käsittelyä.

Kompostointirekisteriä saatiin ajantasaisemmaksi ja jätehuollon seurantaan kehitettiin työkalua. Kompostointi-ilmoitusta varten tilattiin uusi sähköinen lomake, mutta se ei toimittajasta johtuvasta syystä valmistunut vielä vuoden 2024 aikana. Rekisterivastaava jäi loppuvuonna pois töistä ja hänen töitään siirtyi osittain toimistosihteerille jo alkusyksystä. Tämä kuormittaa mm. hakemusten käsittelyä sen oltua jo valmiiksi ruuhkautunut. Rekisterivastaavan tilalle ei palkata uutta henkilöä, mikä lisää riskiä siitä, ettei kaikkia

toiminnallisia tavoitteita saavuteta myöskään vuonna 2025. Tehtäväkuvauksia päivitetään tarpeen mukaan, kun työnjakoa uudistetaan tarvittaessa työmäärän kasvamisen, henkilöstömäärän pienenemisen tai toimintatapojen kehittämisen myötä.

Sisäisen valvonnan perusteet ovat kaupunkikonsernin antamissa ohjeissa. Henkilöstöllä ovat käytössä sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan ohjeet sekä muut toimintaa ohjaavat konsernin säännöt. Lisäksi asioita käsitellään säännöllisissä palavereissa. Toimialan johtoryhmä kokoontui v. 2024 viikoittain, palvelun johtoryhmä noin kahden viikon välein. Palveluyksikön tiimipalaverit olivat pääsääntöisesti 2–3 viikon välein. Palvelun yhteistyökokous järjestetään tarvittaessa. Lisäksi tiedotusta ja viestintää tehdään mm. sähköpostitse ja Teamsin välityksellä ja konsernitasolla myös uutiskirjeellä.

Säännösten, määräysten ja päätösten noudattaminen

Merkittäviä puutteita ei ole havaittu. Hakemusten ja ilmoitusten käsittelyaika on venynyt pitkäksi johtuen hakemusruuhkasta ja henkilökuntatilanteesta sekä lakisääteisten tehtävien määrästä.

Hämeen ja Uudenmaan ELY-keskuksilta tuli kaikille heidän alueensa jätehuoltoviranomaisille selvityspyyntö alueen kuntien jätteenkuljetusjärjestelmäpäätöksistä. Lapinjärven jätteenkuljetusjärjestelmää on omien huomioiden perusteella tarpeen tarkastella vuonna 2025.

Jätehuoltomääräyksistä poikkeamisen periaatteita tarkasteltiin saarikiinteistöjen osalta jätelautakunnassa. Uusien jätehuoltomääräysten 1.6.2025 myötä on tulossa selkeämmät käytännöt saarikiinteistöjen jätehuoltoon.

Tavoitteiden toteutuminen, varojen käytön valvonta, tuloksellisuuden arvioinnin pätevyys ja luotettavuus

Vuodelle 2024 asetetut tavoitteet toteutuivat osittain. Hakemusten käsittelyaika oli huomattavasti tavoitetta pidempi. Tavoitteiden ja talouden toteutuminen on selvitetty lautakunnan tilinpäätöksessä ja niitä seurattiin myös osavuosisikatsausten yhteydessä. Lisäksi toimintaa seurataan kuukausikatsauksissa, palvelun ja toimialan johtoryhmässä ja palveluyksikön tiimipalavereissa. Merkittäviä virheitä budjetoinnissa ei ole ollut. Tilinpäätös oli hieman ylijäämäinen. Ylijäämä palautetaan lautakuntasopimuksen mukaisesti Kymenlaakson Jäte Oy:lle.

Riskienhallinnan järjestäminen

Riskit on määritetty siten, että on päätelty, mikä voisi estää asetetun tavoitteen toteutumisen. Toiminnan riskit ovat varsin käytännöllisiä kuten resurssipula tai erilaisten näkemysten kohtaamattomuus. Uutena riskinä voisi mainita mahdolliset palvelunestohyökkäykset. Lisäksi alueellinen jätehuollon valmius- ja varautumissuunnittelu on alkanut. Riskienhallinnan seurantavastuu on jätehuoltopäälliköllä.

Sopimustoiminta

Sopimustoiminnassa on edelleen kehitettävää. Jätteenkuljetus- ja kompostointirekisterin osalta tarvitsemme lisää ostopalveluja ja näitä varten on syytä laatia sopimus rekisteriohjelman/tietokannan alustan ylläpitäjän kanssa.

Arvio sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämisestä

Arvioinnin perusteella sisäinen valvonta vuonna 2024 oli hieman parantunut vuoden 2023 tasosta 3,9 arvosanaan 4,0. Arvioinnin perusteella sisäinen valvonta on hyvällä tasolla. Arvioinnin välineenä on käytetty Kouvolan kaupungin sisäisen tarkastuksen arviointimallia.

Pitkä hakemusten käsittelyaika heikentää asiakaspalvelua ja vaikuttaa myös kunnallisen jäteyhtiön toimintaan. Lisäksi kasaantuvat työt vaikuttavat työhyvinvointia heikentävästi. Vuodelle 2024 tavoitearvo hakemusten käsittelyajalle on suurempi kuin edellisenä vuonna. Edelleen tiedotuksen, nettisivujen ja hakemuslomakkeiden kehittäminen osaltaan lyhentäisi käsittelyaikaa.

Toimintaympäristön muutosten hallinta on vakaammalla tasolla, koska suurin osa jätelainsäätö- ja jätehuoltomääräysten muutoksista on viety käytäntöön. Pienempiä muutoksia säädöksissä ja määräyksissä sekä muissa alan asioissa tulee kuitenkin edelleen. Työmäärän hallinta on keskeinen tavoite edelleen. Tähän voimme vaikuttaa osittain priorisoimalla työtehtäviä. Uusittavat jätehuoltomääräykset vähentävät pieneltä osaltaan päätöksentekomenettelyn tarvetta.

Jätteenkuljetus- ja kompostointirekisterin lisääntyvät ostopalvelut vaativat sopimuksen tekemistä.